

Veelgeliefden,

als we de eerste hoofdstukken van het evangelie volgens Markus beschouwen, zien we dat Jezus in dit Evangelie zijn optreden begint met het verrichten van een aantal voor Joden aanstootgevende handelingen. Op deze wijze worden we direct (een voorkeurswoordje van Markus) geconfronteerd met het eigenlijke conflict met de schriftgeleerden en Farizeeën, dat uiteindelijk tot het lijden, de dood en de verrijzenis van Jezus zal leiden.

Sint Markus laat zien hoe het geloof in Jezus stap voor stap groeide, evenals het verzet tegen Hem. Als u de eerste twee hoofdstukken van sint Markus leest, zult u bemerken dat de evangelist niet zo maar een aantal genezingen vermeldt. Jezus verricht allerlei handelingen die tegen de toenmalige gewoonten en wetten ingaan. We horen over de genezing van een melaatse die Hij aanraakt (1,41) en daarom zelf onrein wordt volgens de joodse wet. Vervolgens wordt een lamme genezen waarbij Jezus echter eerst zijn zonden vergeeft. (2,5) Hij eet en drinkt met tollenaars en zondaars. (2,10) Jezus houdt zich niet aan de traditionele vastenwet. (1,18-20) Over de sabbat zegt Hij dat *de sabbat er is gemaakt om de mens, maar niet de mens om de sabbat*, (2,27) en Hij verricht dan ook op sabbat een genezing van een verschrompelde hand (3,1-5), waarna we lezen: *De Farizeeën gingen naar buiten en aanstonds smeedden zij plannen om Hem uit de weg te ruimen*. (3,6)

Het lijkt er op dat sint Markus de lezers vanaf het eerste begin wil confronteren met controversiële zaken. Jezus is *aanstonds* een steen des aanstoots. Dat woordje ‘aanstonds’ is een typisch stopwoordje van sint Markus. Het geeft iets weer van zijn karakter: alles gebeurt ‘stante pede’, direct. Reeds vanaf het allereerste begin zijn de kaarten geschud en weet iedereen *direct* hoe het er voor staat. Dat is het temperament van Markus. Hij is waarschijnlijk zelf geen ooggetuige geweest, maar heeft in zekere zin het getuigenis van Petrus genoteerd. Sint Petrus, ook al zo’n karakter van spontane, directe reacties en daden. En sint Petrus wist als geen ander hoezeer Jezus vanaf het begin versmaad werd in zijn zending. Alle gebeurtenissen die Markus verhaalt in de eerste twee hoofdstukken - aanraken van melaatsen, vergeving van zonden, eten met zondaars en genezen op sabbat - willen doorverwijzen naar een diepere betekenis van Jezus’ prediking, namelijk dat het Jezus te doen is om de mens.

Toch is Jezus niet gekomen om de wet op te heffen, maar om ze juist te voltooien. En in al deze verhalen voltooit Hij inderdaad de wet, eerder dan haar te overtreden. Hij laat immers zien wat de bedoeling van de wet is. Niet het volgen van regeltjes, maar het respect voor de mens staat bij Hem centraal en dat is de bedoeling van de wet. Het is de liefde en het respect voor de mens waardoor de wet wordt voltooid, niet opgeheven maar verheven. Sint Markus laat de menselijkheid en menslievendheid van Jezus zien. Dat vormt voor de evangelist de basis om de zending en prediking van Jezus te kunnen begrijpen.

Deze menslievendheid van Jezus en de genezingen zorgden ervoor

dat er veel volk op Hem afkwam *omdat ze hoorden wat Hij allemaal deed*. (3,8) Pas nadat die menslievendheid door de mensen herkend wordt, gaat Hij over tot de prediking en de boodschap van het evangelie. Misschien mogen we zeggen dat we in onze tijd hetzelfde meemaken met onze paus. Velen die niets van de Kerk moeten hebben, worden aangetrokken door de menslievendheid die hij uitstraalt. En zo krijgt hij de aandacht die nodig is om het evangelie te verkondigen.

Maar gaat het hierbij dan alleen maar om een soort lokkertje? Eerst aardig zijn en vervolgens de mensen met wet en regels en moraal opzadelen? Juist op dit punt zien we ook in onze tijd een grote misverstand. Jezus zegt: *de sabbat is gemaakt voor de mens en niet de mens voor de sabbat*. In het evangelie staat de mens centraal en niet de moraal. De moraal met alle voorschriften is bedoeld om de mens te helpen en niet als een slavenjuk waaraan we ten koste van alles moeten vasthouden, zelfs als dit tegen de mens ingaat. Wat er gebeurt als we “in naam van God” niet de mens maar de regeltjes centraal stellen, zien wel heel extreem gebeuren in Afrika en het Midden Oosten.

God is mens geworden. En daardoor staat de mens, elke mens centraal voor God. Natuurlijk ook met God en niet zonder God. En dat is nieuw en bevrijdend voor velen, maar het kan beangstigend zijn voor allen die zich aan regels en wetten willen vastklampen. Jezus is niet gekomen om de wet op te heffen of te verabsoluteren, maar om haar te verheffen en de eigenlijke bedoeling duidelijk te maken: in liefde en respect elke mens behandelen en God dienen.

De hoogste wet is in Jezus de liefde. Daarmee komt de mens centraal te staan en hebben we geen God die ons allerlei zware lasten oplegt om ons te tarten, maar zijn er wetten en regels om ons te helpen. De wetten en regels zijn door Jezus niet afgeschaft. Nee, ze worden vervuld en verheven doordat ze op hun eigenlijke bedoeling worden gericht. Pas dan kunnen we de diepere boodschap van het evangelie begrijpen, namelijk dat God een God is die ons liefheeft, het beste met ons voor heeft en ons geen ondraaglijke lasten wil opleggen. Hij wil ons juist bevrijden, vrij maken, om te kunnen beantwoorden aan zijn liefde. Ja, Hij is mens geworden uit liefde en Hij bedelt om onze wederliefde. God bedelt om onze wederliefde. Hoe verhard is ons hart, dat we daar zo spaarzaam aan beantwoorden.